Avd. II

Svenska Canada-Tidningen

Part II

The Swedish Canada News

WINNIPEG MANITOBA, TORSDAGEN DEN 30 SEPTEMBER 1926.

Vikingarna på Grönland.

Hur en kraftfull nordlandsbefolkning dog ut.

Länge ha forskarna grubblat över det öde, som vederfarits Grönlands nordiska kolonister. De undersökningar som senaste tiden verkställts i distriktet Jøllänehaab giva säkerligen icke en fullständig lösning på gåtan, men de kasta ett nytt ljus över de omständigheter, som ledde till nordmännens undergång.

Den plats, där dr. Norlund från Nationalmuseet i Köpenhamn och hans medhjälpare gjort sina märkliga grävningar kallas Herjolfsnes efter Herjo'f Bårdson, en isländare som följde Erik Röde till Grönland omkring år 986. Eskimåernas namn är Ikigait "stället som förstörts av eld." Måhända häntyder detta namn på en sammanstötning mellan nordmännen och "skrälingarna". Ikigait är nu en öde och ogästvänlig havsudde. Men en gång var det Grönlands förnämsta hamn, ja, man kunde nästan kalla det brohuvudet för handeln och kulturgemenskapen med Europa, innan ännu det norska stapelsystemet lett till koloniens materiella och andliga isolering. Nära hamnen låg en kyrka den tredje i storleken av de tempel, som de norska grönländarna byggde efter kristendomens antagande. Det är begravningsplatsen kring denna kyrka, som framför allt varit föremål för de danska arkeologernas intresse. Undersökningarna ha ingalunda varit av lättaste art, men de resultat, som ernåtts ha verkligen skänkt lön för mödan.

Fyndplatsen vid Herjolsnes upptäcktes icke i går. Redan 1830 fann en missionär, som besökte trakten en gravsten bärande en inskrift i medeltida majusklr. Denna sten hade infogats över dörren i en eskimåhydda. Några år senare blottade havssvallet en kista, och den danske tjänstemannen Ove Kielsen lyckades fastställa platsen för den gamla kyrkogården. Flera andra kistor anträffades och bestod en huvudskalle med väl bibehållet blont hår, som tydligen utvisade, att man här funnit en norsk begravningsplats från medeltiden. Emellertid stannade upptäckterna härvid, och det är först nu danskarna på allvar tagit itu med Herjolfsnesundersökningarna.

Dr. Nordlund och hans medarbetare ha funnit inalles 29 kistor. De lågo nästan alla tätt intill ruinerna av kyrkan. I utkanterna av platsen anträffades däremot ett större antal svepningar med eller utan skelettdelar, liggande fritt i jorden. Av allt att döma var begravningen i kista förnämligare. Men medan flera av svepningarna voro rätt väl bevarade, innehöllo kistorna nästan aldrig något spår av svepning eller skelett, utan voro fyllda med jord. Emellertid fann man i dem några vackra kors av den typ som fastgjordes på processionsstavarna. Ett intressant fynd var en liten träkäpp, i vilken följande ord inskurits: "Denna kvinna sänktes över bord i Grönländska sjön, som kallades Gudweg." Man har alltså skäl att förmoda, att Gudweg dog ute till sjöss och blev begraven där, medan den lilla träbiten placerades i en tom kista och jordfästes på Herjolfsnes kyrkogård. Tretton av kistorna äro barnkistor. Vad materialet vidkommer äro de flesta av gran, furu eller lärkträd, drivved eller importerat virke. Blott i ett enda fall har inhemskt material, nämligen en, blivit använt.

De fynd, som gjorts på Herjolfsnes kyrkogård härstamma från åtminstone 120 begravningar. Utom de redan nämnda föremålen ha klädespersedlar, redskap och smycken upptagits. Vidare ha lämningarna av den gamla kyrkan samt av ett boningshus med tillhörande ekonomibyggnad noggrant undersökts.

Utgrävningen och konserveringen av kläderna, synes ha berett arkeologerna icke ringa huvudbry. Efter fem århundraden eller mer, i än fuktig, än frusen jord, voro de ytterst ömtåliga. Ibland tog det en hel dag att ta fram en enda persedel. I en del fall kunde jorden sköljas bort, men i andra måste den försiktigt avlägsnas med spade. Lika svårt var det att lyfta upp fynden, som icke kunde bära sin egen tyngd. Bäst lyckades man om man rullade säckväv under kläderna.

Det gällde även att provisoriskt konservera det funna för en tid av flera månader, den varmaste delen av året. Kläderna fingo ej torka. Man fann då på rådet att bädda in dem i våt mossa från bäckarna i närheten.

I Köpenhamn återstod ännu ett tålamodsprövande arbete, innan de olika persedlarna blivit ordentligt uppmonterade. Sådana dessa grönländska dräkter nu te sig, väcka de en viss förvåning. Man hade väntat sig en halvarktisk mundering, specialiserad för livet i en karg omgivning, fjärran från kulturvärlden, men måhända bärande tydliga spår av det fornnordiska arvet. Vad vi finna är emellertid ingenting annat än den bars i vardagslag omkring sekelskiftet 1400. Rockar, klänningar, hättor och hosor likna förbryllande dem man får se på flamländska miniatyrer eller tyska träsnitt från början av 15:e århundradet. Vävnaden, genomgående yl'e, är kanske i allmänhet något grövre och glesare än samtida europeiska dräkter, färgerna något dystrare och entonigare, men på snitten kan man ej taga miste.

Dessa och andra omständigheter tyda på att gemenskapen med den europeiska civilisationen ännu på denna tid fortbestod, ehuru handelsförbindelserna efter det olycksdigra året 1392 då vitallebröderna plundrade Bergen, den enda stapelplatsen för Grönland så gott som upphört. Herjolfsnesfynden äro de sista historiska dokument, som den en gång blomstrande utposten för nordisk nybyggnadskultur och romersk kristendom lämnat åt eftervärlden, innan den dukade under för skrälingarnas pilar.

Men frågar man sig, var det endast den numerära underlägsenheten gent emot de från norr anryckande eskimåerna och bristande bistånt från moderlandet, som betingade nordmannabyggdernas undergång? Måste vi icke därutöver söka en inre orsak hos kolonisterna själva? Ja, en sådan orsak fanns utan tvivel.

De undersökningar, som gjorts på skelettdelarna från Herjolfsnes, vittna nogsamt om kroppslig urartning. Små och förvuxna voro dessa ättlingar till Erik Rödes och Leifs av fysisk kraft sprudlande vikingar. Men med den kroppsliga degenerationen följde andlig depression. Hur olika måtte ej de betrykta, dödsmärkta Herjolfsnesborna ha varit, jämfört med de dådkraftiga män och kvinnor som samlades på Brattahlid, Eriksgård vid Eriksfjorden, innan de drogo ut till Markland och Vinland. De bräckliga kvinnor som jordats vid Ikigait ha ej liknat Gudrid Karlsefnis hjältemodiga hustru, eller Freydis, om vilken sägnen vet berätta, att hon jagade skrälingarna på flykten, när de löpte till storms mot norrmännens nybygge i Vinland.

Den kroppsliga undermålighet, varom Herjolfsnesskelettens defekter synas vittna, berodde väl på alltför ensidig och torftig näring. Spannmålslasterna från Norge kommo oregelbundet eller uteblevo alldeles för långa tider. Boskapen som fordom trivdes på de saftiga betesmarkerna i Österbygden, det egentliga Grönland, hade för länge sedan dukat under för sjukdom och köld. Den norska stapelförordningen hindrade grönländarna att själva skaffa sig varor till rimligt pris, ehuru de nog hade värdefulla bytesartiklar. Grönlands valrosselfenben t. ex. var högt skattat i Europa. Med valrosständer betalade de sin peterspenning.

Kolonien, som under sina välmaktsdagar räknade 240 stora gårdar och omkring 3,000 människor, var emellertid dömd. Eskimåerna trängde på. En klimatförändring hade måhända inträffat och de sökte sig tillbaka till sina gamla glömda jaktmarker i södern. Eller också drevos de endast av naturligt hat till de vita, främlingarna. Första dukade Västerbygden under, sedan kom turen även till koloniens hjärta, Österbygden. En ogenomtränglig förlåt döljer sorgespelets sista akt. Blevo de fåtaliga modlösa och sjuka nordmännen fullständigt utrotade? Eller skonades en del av kvinnorna och barnen? Voro de grönländare som 1721 i sina kajaker mötte Hans Egede i själva verket redan ett blandfolk, och bero de halvt europeiska typer, som äro så talrika bland nu levande eskimåer, icke enbart på senare blodblandning."

KYSSREKORD.

I Indiana i U. S. A. finns en man, som på ämbetets vägnar kysst 40,000 kvinnor. Han är nämligen vigselfogde och måste enligt lag och förordning kyssa brudar på munnen efter vigseln. Kemp. heter han, och är en mycket laglydig ämbetsman, som till fullo gör sin plikt. Dock förljudes det, att han fått en fenomenal förmåga att undgå en försvarlig tryckkyss, när det rör sig om nygiffa kvinnor på över 40 år. Hans fru ser med stor sinnesro på hans kysseri, ty det är mycket inbringande att vara vigsel- och kyssfogde och det är huvudsaken anser hon.

SVENSKEN PÅ DEN ENSAMME SÖDERHAVSÖN.

Den kände Nya Guineaforskaren d:r Gunnar Landtman berättar om "Mr. Anderson."

Doktor A. C. Haddon, den berömde etnologen vid Cambridge universitet, uppehöll sig år 1888 på öarna i Torres sund mellan Australien och Nya Guinea som ledare för en antropologisk expedition. I sin populära resekildring "Bland huvudjägare, svarta, bruna och vita," omtalar han, att expeditionen bevisades stora tjänster av en "Mr. Anderson", en äldre svensk sjöbuss, som förde en liten tvåmastad "lugger", vilken medlemmarna brukade anlita för sina färder mellan öarna. Anderson beskrives av Haddon som ovanligt reslig till växten och med yvigt, blont hår och skägg, "en typ värdig de vikingar från vilka han uppenbarligen härstammade."

Britternas fallenhet för sjöfart brukar ju stundom av dem själva tillskrivas deras anpart av nordiskt blod, och att Anderson ärvt vikingarnas förmåga att reda sig under svårigheter till sjöss, fingo de lärda från Cambridge erfara. Nu är navigationen i Torres sund utomordentligt vansklig, korallrev och skiftande sandbankar lura överallt, och tidvattnets fallande och stigande förvandlar sunden till strida älvar. Man kan se, huru stora och starka ångare blott mödosamt stäva fram mot strömriktningen. När man ankrar vid högvatten, måste man räkna med ett ansenligt extra djup under kölen annars ligger man vid ebb på det torra. Om sjöfartens risker vittnar ett stort vrak utanför Thursday Island (Torsdagsön), resande en av sina väldiga master högt ur vågorna likt ett varnande snedställt utropstecken över oceanen, vilket det gjort under många år, en ovanligt uthållig prestation av en gammal rigg.

Under en nattlig seglats drev Cambridge-expeditionens skuta, på grund. Förskräckt rusade college-herrarna upp på däck i sina pyjamas, och ett ögonblick tycktes det arta sig till panik. Men den som enligt Haddon bibehöll lugn var Anderson. Hans ljusa lugg lyste för de andra som en stadig fyrbåk. I ett nu hade han rott ut ankaret, och med förenade krafter varpades skutan flott. Lyckligtvis var det stigande vatten, annars hade ej ens Anderssons jättestyrka båtat, utan man hade i bästa fall nödgats ligga kvar till nästa flod, skriver d:r G. Landtman i Allsvensk samling.

I pärlemormusslornas sund.

Samme Anderson kom jag att träffa 23 år senare, år 1911, då han var bosatt på ön Darnley i Torres sund. Huru han överhuvud hamnat i dessa farvatten, har jag mig ej med säkerhet bekant. Jag vill minnas det skedde i samband med ett skeppsbrott, efter vilket han beslöt stanna i denna trakt. Liksom fallet är med så många hans likar, hade förmodligen sambandet med hemlandet och med alla människor han någon gång stått nära i världen avbrutits, och så redde sig svensken därborta en egen värld för sig i denna havsomsorlade avkrok av tropikerna. Torres sund utgör ett av de förnämsta centra för fångsten av pärlemormusslor, med pärlor som en visserligen osäker men så mycket värdefullare biprodukt, och åt detta näringsfång ägnade sig Andersson till en början. Han förde en tid till och med egen skuta med några svartingar som besättning, densamma varmed han betjänade forskarna från Cambridge. Men sedan gick det nedåt för honom, allteftersom åldern tilltog, och han måste upphöra med pärlfiskeriet. Han hade aldrig lärt sig spara, hade inga att samla åt. Fri och sorglös hade han levat, sorglös också för morgondagen. Anderson hörde till dem som gå sin egen bana och hellre bistå andra än vilja dominera över dem — ett äkta drag av den svenska individualismen.

Missionärens finska flagga.

Emellertid hade jag aldeles glömt bort omnämnandet av Anderson i Haddons bok, tills minnet åter väcktes, då jag en dag råkade komma till Darnley. Ön utgjorde då för tiden huvudstationen i missionären B. T. Butchers distrikt och jag befann mig på färd dit med denne i hans båt. Vi hade haft en härlig seglats från Thursday Island, en av tillvarons absoluta högtidligheter — två unga män lustfarande på ett sådant hav och med en omramning av öarnas palmer över den vita korallsanden. Då Butchers segel igenkändes från Darnley, sågo vi snart Union Jack gå till väders över hans prydliga bungalow uppe på en kulle. En stund senare hissades en annan flagga på det hus ett stycke därifrån som beboddes av Butchers lokala medmissionär, en infödingen från Samoa. Jag stirrade och stirrade på den nya flaggan och ville ej tro mina ögon, men kunde trots måttlös förvåning ej undgå att igenkänna den rödgula korsflaggan, det svenska Finlands nuvarande hembyggdsflagga med landets urgamla vapenfärger från den svenska tiden. Det låter otroligt, att någon skulle hissa den därborta, men förklaringen är att denna duk ju utgör en av teckensflaggorna i det internationella signalsystemet och att den samoanska missionären på något sätt kommit över en sådan och brukade hissa den i brist på någon bättre. Någon bättre — för mig hade det ej kunnat finnas en kärare, ty någon officiell Finlands flagga existerade ju icke ens då ännu. Den rödgula var denna tid symbolen för Finlands självständighet.

Mr. Andersons stuga.

Det var kort efter landstigningen jag hörde, att en svensk bodde på ön. Sällan har jag förnummit starkare vad det namnet betydde. Följd av en liten kvickögd svarting som vägvisare styrde jag kosan till gubbens koja. Den låg avsides på en kulle ett stycke ovanför infödingarnas by på stranden, omgiven av några kokospalmer och bananträd samt med en liten täppa rotfrukter, sötpotatis, yam och "taro." Själva hyddan var den torftigaste jag sett någon vit man bebo stadigvarande. Den gav skydd mot regn, men det var också allt, och i själva verket behövdes ingenting därutöver, ty om vindarna fritt spela in, är det endast en fördel med avseende på moskitplågan. Utanför låg en död hund, och i dörröppningen visade sig den gamla vikingen Anderson. Han motsvarade ännu Haddons skildring, men nu lutade gestalten bruten, skägg och lugg voro ovårdade, och den sparsamma dräkten illa därefter. Huru skall jag skildra den gamles gränslösa förvåning, då han hörde sitt svenska modersmål. För mig stod före den säregna hälsning svenskarna på vissa av de estländska öarna lära ägna stamfränder från andra sidan havet, varvid de själva angiva sig som svenskar, "Gud välsigne!" Det var emellertid endast med svårighet vi kunde göra oss förstådda för varandra vare sig på svenska eller engelska, ty den gamle, redan mycket omtöcknad av åldern, talade numera endast en uppblandad infödingjargong. Men hans handgrepp talade, hans blick och hans själ. Det var det förgätna blodsbandet som ännu en gång gjorde sig påmint efter alla dessa år. Jag var en egen; där borta är det ingen skillnad på svenskar, varifrån de än må komma. Ty i den svenska naturen ligger att icke endast vara svensk utan att snart lära sig känna världen som ett "större fädernesland".

"Hans bäste vän" hade dött

Säkert var den gamle avtynade, även lycklig i sin ensamhet. Just den dagen hade han emellertid bragts ur fattningen genom att hans hund "hans bäste vän," hade dött. Han behövde för sitt uppehälle ingenting utöver det han hade. Infödingarna i byn, som han hjälpte med smärre sjömansknåp, bragte honom fisk samt sköldpadds- och "dudong"-kött. Han var synbarligen mycket respekterad av dem. För deras barn utgjorde han en gammal farbror, som de brukade komma och hälsa på. Då jag styrde om åt honom ny klädutrustning ur missionens förråd, var hans första tanke: "vad har jag att ge igen?"

En stund satt jag uppe hos den gamle, och vi sågo tillsammans solen gå ned. Först utplånades dalen med infödingarnas hus av en mörkviolett skugga, som snabbt steg uppåt, men till det sista låg en strålkrans kring höjderna och palmernas kronor. Och slutligen, när ljuset drogs bort lik en gyllenduk, tändes stjärnorna med ens i det höga, Korset och de andra. Havet mot vilket den gamla sjömannens ögon så mången stund plirat, smälte samman med en mörkblå rymd. Starkare hördes dess brus från osynliga bränningar och brott.

"Hälsa Sverige!" var det sista Andersson sade. Efter det jag nästa morgon lämnade Darnley har jag ingenting hört om honom. Han är säkert död sedan flera år. Jag har sett sjömansgravar på främmande strän-

LIVETS HAV.

Av ELIAS SEHLSTEDT.

Det är hos skalderna en gammal vana
Att likna vid ett hav vår levnads bana;
Och uppå dem vill man ock skulden skjuta,
Att kroppen har fått namn av livets skuta.
Men fastän ordet stöter oss för bogen,
Bedrövligt nog! är bilden sann och trogen.

Som andra skutor vi av stapeln löpa
Och våra redare med namn oss döpa,
Och presentabla stå vi, vad det lider,
Med topp och tackel riggade omsider.
Allt blir nu ansatt, och allt godset stywas,
Och in som ballast katekesen hywas.

Men tiden inne är att gå och lasta,
Till skolornas lastageplats vi hasta.
Lastrummet fylls ur vetenskapens gruva,
Lektorer gå som sjåare och stuva
Forn-klassisk lärdom, prosa och poeter,
Till däcks-last språk och andra rariteter.

Och stolta nu att vi ha fått in lasten,
Betygens vimpel hissa vi på masten.
Konversationens vattenfat nu fyllas,
Och skick och hållning som galjon förgyllas.
Syperba sjökort fantasien ritar,
På hoppets ankar man fullkomligt litar.

Vi lägga ut från land på livets böljа,
Och vilda stormar på varandra följa;
Ty stiltje finns ej på ett hav som detta.
På lyckans tempel strax vi kurs nu sätta;
Till hennes guld-kust längta vi så gärna:
Som på en fyrbåk tro vi på dess stjärna.

Men ack! vem vet ej, hur det gick på färden! —
Det finns så många dolda grund i världen,
Som ödets lotsverk ej behagat pricka.
Förgäves varsamt vi omkring oss blicka,
Förståndets kompass visar också miste —
Och ofärd kom, förrän vi ordet visste.

Fullkomligt lycklig ingen seglar över
Ett hav så nyckfullt. Ingen klok manöver
Kan rädda ifrån livets mörka öden.
Men ett jag vet: att sorgerna och nöden
Och stormarna på livets hav vi slippa,
Då skrovet kantrar — emot dödens klippa.

Hur Noaks ark var byggd.

Översättning för Svenska Canada-Tidningen.

Då man tar i betraktande vilket intressant ämne för allehanda spekulationer Noaks ark varit, är det anmärkningsvärt, med vilket mysterium det omhöljts i sekler som gått.

Hebreiska bibelställen överflöda av viktiga detaljer rörande denna nobla farkost och arkeologiska upptäckter bidraga betydligt till att ge eftervärlden en föreställning om hur densamma var konstruerad. Det faktum, att avkomlingar av de män, som voro med i arken, ha levat för att se och kanhända leda konstruktionen av andra fartyg, synes man totalt förbisee.

Kopierade efter arken.

Ehuru dessa efterföljande fartyg voro mycket små synes det likväl ressonabelt nog antaga, att dess allmänna konstruktionsdrag kopierats efter arken. Om vi skola döma från de tidigaste teckningar, vilka datera sig tillbaka till Noaks söners tid, voro såväl arkens för som akter fyrkantig, möjligen med en avrundning under vattenlinjen. Taket var platt.

I skapelsehistorien beskrives arken som ett stor fartyg, icke mindre än 450 fot lång, 75 fot bred och 45 fot hög. Ända upp till 1850 A. D. har intet skepp av denna gigantiska storlek konstruerats, men efter denna tid ha alla fartyg mer eller mindre modellerats efter Noaks arks proportioner.

Arkens utrymme var lätteligen stort nog för dess last. Då man erinrar sig, att fiskarna stannade kvar i havet, att den plats insekterna tog var så gott som obetydlig, att ödlorna och ormarna tillsammans uppgingo till endast något över 2,000 par, att genomsnittsstorleken av de till ett 1700-tal uppgående fyrfotadjuren icke var större än en liten pudelhund och att 10,000 par inburade fåglar lätteligen kunde beredas rum, då det var 14 fot högt i taket, blir det stora problemet betydligt förenklat.

Det är rätt förvånansvärt för den oinvigde, vad en vanlig järnvägsvagn kan rymma och ändå var arkens utrymme liktydigt med tio järnvägståg bestående av 60 järnvägsvagnar vardera.

Tre våningar hög.

Arken var tre våningar hög, men endast två våningar behövdes för inhysning av djuren. Modärna oceanångare beräkna 20 kvardratfot för en var och de ha lågt i taket. Om i medeltal 8—10 fot beräknats för varje par djur i arken, hade ändå icke något av djuren behövt inhysas å andra våningen.

Noaks familj hade synbarligen byggt särskilda avdelningar i översta våningen. Vi behöva ej bekymra oss över hur arkens "passagerare" fingo fatt på dricksvatten eller huru de avlägsnade allt avfall och avskräde; de utgrävningar, som nyligen företagits vid staden Nippur, vilken daterar sig till ungefär Noaks tid, ha uppenbarligen ett kloaksystem som icke kan överträffas av nutidens modärna städer.

Mycket av det missförstånd som gör sig gällande rörande Noaks ark måste tillskrivas de illustrationer, som gjorts av olika konstnärer vars framställningar av arkens storlek varierat från en utställningspaviljong till — ett hönshus, av vilka intet kunde ha inrymt arkens last, även om djuren sänkts ned genom ett hål i taket, såsom å våra leksaksarkar. Intet liv kunde ha existerat under sådana förhållanden.

Dessutom ha artisterna helt förbisett den enkla bibliska historien om ett fönster till varje våning eller också gjort detta till ett litet, obetydligt sådant — en och en halv fot i fyrkant. Ventilering, belysning och sanitära åtgärders vidtagande, kunde naturligtvis ej under dylika förhållanden ha ifrågakommit.

Stora fönster.

Det fanns ett fönster för varje våning. Det var en och en halv fot högt och sträckte sig runt sidorna och ändarna av varje våning, just under taket. De tre fönstren hade en sammanlagd yta av 4,725 kadratfot. Placerade vid toppen av varje våder endast utmärkta med en upp- och nedvänd butelj instucken i kullens sand. Det är möjligt, att infödingarna rett sin vän en vacker grav med en liten hydda ovanpå, den de omhulda, och kanske de till och med vallfärda dit. Kanske han och fri grav, oavhängighetsträngtans också endast har en sandhög, en stolt sista hemvist, en svenskmans grav.

ning som de voro, överensstämde de med de mest modärna uppfattningar rörande luftcirkulationen.

Över dessa fönster hade byggts markiser av "gopher-wood". Dessa hängde så mycket utöver fönstren att arkens innevånare icke kunde obehindrat betrakta omgivningen utanför. Detta var anledningen till att Noak, då arken landade, utsände fåglar, för att finna ut om vattnet sjunkit.

Inga födelser förekommo i arken. Åtta personer gingo in i arken och åtta gingo ut därifrån. Reproduktion av djuren kontrollerades genom avskiljning. Uppenbarligen användes ej kött som födoämnen, men smör och mjölk fanns tydligen i myckenhet ty, ehuru endast ett par av "orena" djur införts i arken, hade sju par vardera av "rena" djur tagits ombord, bland vilka voro kor och får.

Syndafloden började i maj och Noak och hans följeslagare voro upptagna med skötseln av sin inom-hus "stock-farm" under en tid av ett år och tio dagar. De inrättade ett stort antal fågelburar, spiltor, hundburar och burar av allehanda slag i arken, och troligt är, att de själva uppfött många av de djur, de medtogo i arken, samt att de i äravis före syndafloden hopsamlat andra. Sedan Noak erhållit befallningen att taga djuren ombord, hade han och hans söner en hel vecka på sig, att fullgöra lastningen.

Att djuren marscherade in i arken i en lång procession, liksom om de voro hypnotiserade, är en myt. Ej heller var konstruktionen av arken eller lastningen av densamma något mirakel. Något sådant var ej nödvändigt. "Det fanns jättar vid den tiden" och även om ej så var, hade Noak 120 år på sig, att utföra Guds plan.

Att Noak under dessa år förgäves sökte förmå andra personer, att komma med i arken, är en annan falsk uppfattning. Arken byggdes uteslutande för Noak och hans familj, jämte djuren. Han varnade folket, att de skulle leva ett rättfärdigt liv och sålunda undfly den kommande vreden och de, som hörde hans varning, synas ha barmhärtigt blivit avlägsnade från jorden före syndafloden.

VÅR TIDS KVINNA I EN FRANSK FÖRFATTARES ÖGON.

Den franske författaren André Maurois, känd för sina rika internationella intressen, har i en intervju med Idun om den moderna kvinnan uppdragit en jämförelse mellan engelska och franska kvinnotyper.

I Frankrike har den unga flickan förändrats oerhört bara på en 5—6 år. Hon är självständig, promenerar, går på teatern utan "förkläde" o. s. v. Fint bildad och vida kunnigare än förr, tar hon sin frihet som en naturlig sak och missbrukar den inte. Det förefaller mig också, som hon blivit mindre kokett, mindre elegant — men det är kanske också modets inslag av sport, som bidrar härtill. I allt detta spåras anglosaxiskt inflytande — kanske också skandinaviskt.

Och likväl blir fransyskan i sitt hem den suveräna envåldshärskaren, kring vilken allt rör sig. Tillåter man sig trots stränga sparsamhetsprinciper några extravaganser är det för hennes skull. Madame måste först och främst vara chic — räcker det sen inte till åt monsieur också så — vad mer? Alldeles tvärtom i England. Där är det herrn i huset som ingenting nekar sig. Hans gentlemannavanor fordra golf-, tennis- eller riddräkter — även om frun skulle gå aldrig så enkel. Det tar hon säkert med ro, — sporten framför allt! "Han spelar tennis som ingen annan, han är oemotståndlig", säger en engelska om en man, som vunnit hennes hjärta, medan en fransk flicka i liknande situation gärna motiverar sina känslor med ett: "Han har charm, han är intelligent."

Som husmor är engelskan förtjusande, sköter utmärkt sin trädgård, ordnar sitt hem med stor smak. Där i överträffar hon ofta fransyskan, vars matlagningskonst hon däremot aldrig når upp till.

Så säger André Maurois.

Frun: "Kommer du ihåg, då vi ännom komma med in, men det ville

Mannen: "Om jag kommer ihåg? Det är mitt skönaste minne".

Lille Alfred: "Men hur kom det sig att människoätarne åto upp alla era matroser, men lämnade er kvar?"

Styrmannen: "Jo, ser du de hade inte någon så stor kastrull."

Betala prenumerationen idag.